

چکیده

تحقیق حاضر به دنبال بررسی تاثیر ابعاد هوش معنوی بر فرسودگی شغلی کارکنان امور مالیاتی شرق گیلان است. این تحقیق از حیث هدف کاربردی و از نظر روش، یک تحقیق توصیفی- میدانی است. این تحقیق شامل دوازده فرضیه می‌باشد. جامعه آماری این تحقیق شامل ۲۳۹ نفر از کارکنان امور مالیاتی در ناحیه شرق گیلان می‌باشد. تعداد 168 نفر از کارکنان امور مالیاتی شرق گیلان با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای، به عنوان نمونه آماری تحقیق انتخاب شدند که به منظور رفع اثرات پرسشنامه‌های ناقص و موارد پاسخ داده نشده حدود ۱۰ درصد حجم برآورد شده، پرسشنامه اضافی بین کارکنان توزیع شد و در نهایت ۱۷۷ پرسشنامه صحیح جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها انتخاب شدند. در این تحقیق برای اندازه‌گیری متغیر فرسودگی شغلی از پرسشنامه مسلج^۱ (۱۹۸۱) و برای سنجش متغیر هوش معنوی از پرسشنامه‌های کینگ^۲ (۲۰۰۸) و هیلدبرانت^۳ (۲۰۱۱) استفاده گردید. میزان پایایی پرسشنامه از طریق آزمون آلفای کرونباخ به کمک نرم افزار SPSS مقدار ۰/۷۸٪ محاسبه گردید این مقدار نشان می‌دهد که پرسشنامه تحقیق از اعتبار خوبی برخوردار است. برای ارزیابی فرضیه‌ها و تحلیل آماری از روش معادلات ساختاری و از نرم افزار LISREL8 استفاده شد. از نتایج تحقیق مشخص گردید که متغیرهای خودآگاهی، خودانگیختگی، صبر و شکرگزاری به طور منفی و معنادار بر فرسودگی عاطفی، مسخ شخصیت و کاهش کفایت شخصی تاثیرگذار است. در انتها نیز، پیشنهادهای متناسب با یافته‌های تحقیق، ارائه گردید.

واژگان کلیدی: خودآگاهی، خودانگیختگی، صبر، شکرگزاری، هوش معنوی، فرسودگی شغلی، فرسودگی عاطفی، مسخ شخصیت و کفایت شخصی.

---

¹ Maslach

² King

³ Hildebrandt